

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2011 m. vasario 7 d.
Vilnius

TURINYS

I. IŽANGA	3
II. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	5
Strateginių tikslų įgyvendinimas	5
Ūkio subjektų veiklos priežiūra.....	6
Institucijos vykdyta programa.....	8
Programos įgyvendinimo rezultatai.....	24
Programos asignavimų panaudojimas	25
III. TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI.....	26
IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....	27

I. ĮŽANGA

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI) 2010 m. vadovavosi strateginiu 2010–2012 m. veiklos planu ir vykdė visas Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme (toliau – ADTAI), Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme (toliau – ERĮ) ir kituose įstatymuose įtvirtintas funkcijas.

Igyvendinant 2010–2012 m. strateginiame veiklos plane numatytas priemones, VDAI veiklai 2010 m. įtakos turėjo išoriniai ir vidiniai veiksniai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ (Žin., 2010, Nr.38-1784) asmens duomenų apsaugos valdymo sritis pavesta teisingumo ministru. VDAI vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 43-772) 29¹ straipsnio 1 dalimi dalyvauja formuojant politiką teisingumo ministru pavestose asmens duomenų apsaugos srityje ir ją įgyvendina.

Atsižvelgiant į Valstybės valdymo tobulinimo (Saulėlydžio komisijos) pateiktas įstaigų administracijos struktūrų peržiūros gaires bei siekiant optimizuoti valdymą, Vyriausybės 2010 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1695 (Žin., 2010, Nr. 142-7279) buvo patvirtinta nauja VDAI struktūra, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1815 (Žin., 2010, Nr. 153-7828) buvo sumažintas didžiausias leistinas VDAI pareigybių skaičius nuo 33 iki 30.

2010 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas 2009/371/TVR dėl Europos policijos biuro (Europol) įsteigimo, kuris pakeitė Europolo Konvenciją. Tarybos sprendimu – Europos Sąjungos tiesioginio veikimo teisės aktu įtvirtinta VDAI funkcija atlikti asmens duomenų tvarkymo priežiūrą su Europolu susijusiose nacionalinėse įstaigose Europolo jungtinės priežiūros institucijos pavedimu, todėl išsiplėtė VDAI veiklos apimtis, padaugėjo funkcijų ir prasplėtė atsakomybės ribos.

Ataskaitiniais metais pradėtas Informacinių sistemų susiejimo ir modernizavimo projektas „Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos elektroninių paslaugų sistema“, finansuojamas pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-01 „Elektroninės valdžios paslaugos“. Įgyvendinus šį projektą 4 VDAI teikiamos viešosios paslaugos (2 gyventojams ir 2 verslui) 2012 m. bus perkeltos į elektroninę erdvę bendradarbiavimo brandos lygiu.

VDAI 2010 m. tęsė 2009 m. pradėtą bendradarbiavimą su viešojo ir privataus sektorių atstovais. Buvo organizuojami susitikimai su duomenų valdytojais, kurių metu aptariamose iškilusios

problemos ir konsultuojami privačių įmonių, valstybės institucijų ir savivaldybių atstovai. Iš viso 2010 m. įvyko 64 tokie susitikimai.

Igyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr.511 (Žin., 2010, Nr. 53-2613) VDAI dalyvavo priežiūros institucijų Produktų saugos darbo grupės veikloje.

2010 m. VDAI ėmėsi priemonių Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 1, 2, 9, 43 straipsnių pakeitimo ir papildymo, įstatymo papildymo nauju ketvirtuoju skirsniu ir 9¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (Žin., 2010, Nr. 81-4228) įgyvendinimui.

Lisabonos sutarties įsigaliojimas 2009 m. pabaigoje numatė ryškius pokyčius asmens duomenų apsaugos srityje. Europos Sąjungos veikimo sutarties 16 straipsnio 1 dalies nuostata, jog „kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą“, artimiausius keletą metų turės įtakos visam Europos Sąjungos teisėkūros procesui. Lisabonos sutartis panaikino galiojusią ramsčių sistemą, nebeliko trečiojo ramsčio, todėl asmens duomenų tvarkymo priežiūra policijos ir teisėsaugos institucijose iš buvusios priskirtos tarpvyriausybinių bendradarbiavimo srities perkelta į viršvalstybinį reguliavimą.

2010 m. VDAI dalyvaudama Europos Sąjungos institucijų ir darbo grupių veikloje atliko tris tikrinimus pagal šių institucijų ir darbo grupių pavedimus: 1) vykdydama Muitinės jungtinės priežiūros institucijos pavedimą atliko tikrinimą Muitinės departamente; 2) Europolo jungtinės priežiūros institucijos pavedimu patikrintas įrašų teisėtumas Europolo sistemoje; 3) Policijos ir teisėsaugos darbo grupės pavedimu patikrintas DNR duomenų tvarkymas teisėsaugos institucijose.

VDAI nuo 2008 m. liepos 1 d. iki 2010 m. pabaigos kartu su projekto koordinatoriumi Vokietijos Šlėzvigo-Holšteino žemės duomenų apsaugos institucija „Unabhaengiges Landeszentrum fuer Datenschutz“ ir dar 15 partnerių dvejus metus vykdė Europos Komisijos Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos Generalinio direktorato finansuojamą projektą PrivacyOS. Projektas buvo skirtas asmens duomenų apsaugos idėjų sklaidai elektroninėje erdvėje. VDAI valstybės tarnautojai trijose projekto konferencijose perskaitė 7 pranešimus. 2010 m. gegužės 26 d. VDAI surengė projekto PrivacyOS viešinimo konferenciją „Asmens duomenų apsauga naujausiose technologijose ir e. erdvėje“, kurioje pristatė projekto rezultatus.

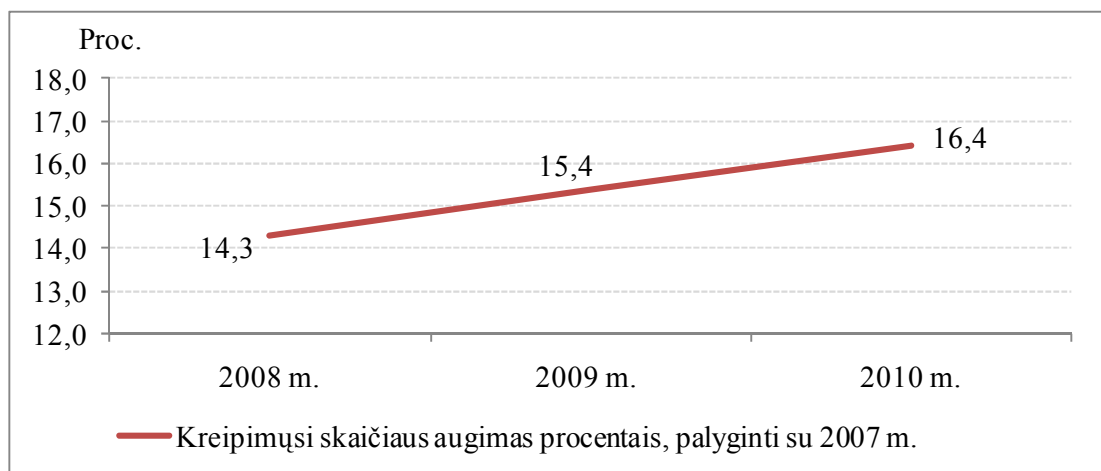
Tokioje aplinkoje VDAI siekė strateginiame plane numatytų rezultatų, kurie aptariami kitame ataskaitos skyriuje.

I. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginių tikslų įgyvendinimas

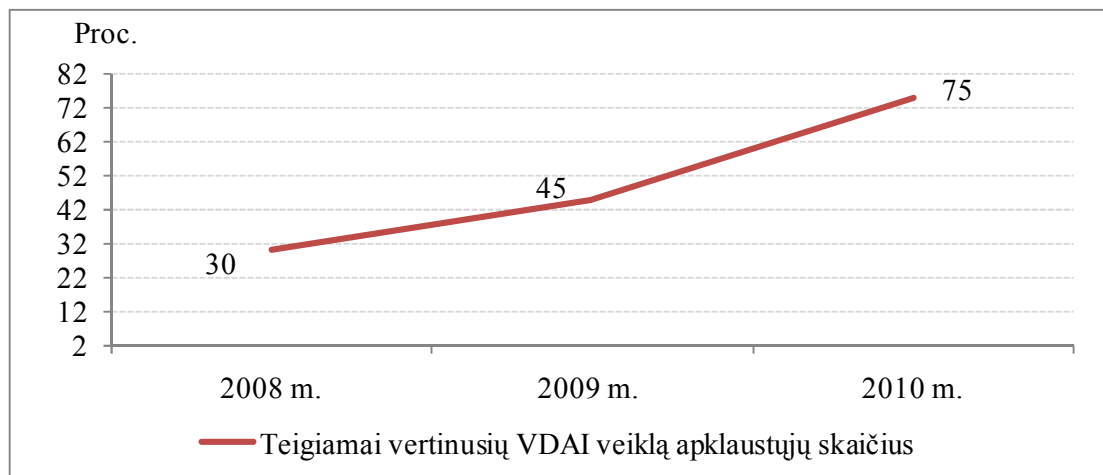
2010–2012 m. strateginiame veiklos plane užsibrėžto tikslo – „Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą, vykdant efektyvią duomenų valdytojų priežiūrą ir didinant visuomenės informuotumą duomenų apsaugos srityje“ įgyvendinimą atspindi 2 efekto vertinimo kriterijai: pirmasis – visuomenės aktyvumo rodiklis, išreiškiamas asmenų, kurie kreipėsi į VDAI, skaičiaus augimu, antrasis – teigiamai vertinusiųjų VDAI veiklą skaičiaus didėjimas.

Pirmąjį efekto vertinimo kriterijų (E 01-01) atspindi bendras besikreipiančiųjų skaičius, į kurį įskaičiuojami visi duomenų valdytojai, duomenų subjektai ir visuomenės ar žiniasklaidos atstovai bei interneto svetainės lankytojai, kreipęsi paslaugos, konsultacijos ar šiaip domėjęsi duomenų apsaugos aktualijom ar bandę spręsti su tuo susijusias problemas. Buvo planuota, kad šis bendras skaičius per metus padidės vienu procentu. Įvertinus produkto rodiklius, kurie aptariami toliau ataskaitoje, toks augimas pasiektas.

1 pav. Efekto vertinimo kriterijaus (E-01-01) pokytis 2008–2010 metais

Antrąjį efekto vertinimo kriterijų (E 01-02) atspindi kasmet VDAI atliekamos apklausos rezultatai. 2010 m. buvo planuota, kad šis rodiklis, palyginti su ankstesniais metais, padidės vienu procentu. Susumavus VDAI apklausos „Dėl asmenų aptarnavimo Valstybinėje duomenų apsaugos inspekcijoje kokybės“ rezultatus, respondentų atsakymai parodė, jog dauguma besikreipusiųjų į VDAI liko patenkinti institucijos darbo kokybe, todėl teigiamai įvertinusiųjų asmenų procentas ataskaitiniais metais padidėjo gerokai daugiau. Ypač daug reikšmės pozityviam VDAI vertinimui turėjo aktyvus bendradarbiavimas su duomenų valdytojais, taip pat asmenų aptarnavimas „vieno langelio“ principu.

2 pav. Teigiamai vertinusių VDAI veiklą apklaustųjų procento pokytis 2008–2010 metais

Ūkio subjektų veiklos priežiūra

2010 m. buvo priimtas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 1, 2, 9, 43 straipsnių pakeitimo ir papildymo, įstatymo papildymo nauju ketvirtuoju skirsniu ir 9¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 2010, Nr. 81-4228), kuriame įtvirtinti ūkio subjektų veiklos priežiūros principai, reikalavimai ūkio subjektų konsultavimui ir ūkio subjektų veiklos patikrinimams bei reglamentuoti kiti su ūkio subjektų veiklos priežiūra susiję klausimai. VDAI išanalizavusi savo veiklą 2010 m. ėmėsi priemonių šio įstatymo įgyvendinimui. VDAI direktoriaus 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1T-104 (1.12) patvirtintos ir leidinyje „Valstybės žinios“ paskelbtos Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklės (Žin., 2011, Nr. Nr. 1-24), kuriose aiškiai reglamentuotas patikrinimų planavimas ir jų atlikimo procedūros, išdėstytos tiek tikrinamųjų asmenų, tiek patikrinimus vykdančių VDAI valstybės tarnautojų teisės ir pareigos.

Be to, VDAI, įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 511, dalyvavo priežiūros institucijų Produktų saugos darbo grupės veikloje, siekdama prisidėti prie administracinės naštos verslui mažinimo. Dalyvauta visuose Produktų saugos darbo grupės posėdžiuose, šiai grupei teikta visa prašoma informacija. Inspekcijos atstovai dalyvavo diskusijose formuojant darbo grupės pasiūlymus dėl administracinės naštos verslui mažinimo. VDAI valstybės tarnautojai, kartu su kitų Produktų saugos darbo grupei priskirtų priežiūros institucijų atstovais, dalyvavo dviejuose bendruose ūkio subjektų patikrinimuose.

Įgyvendinant minėtą 2010 m. gegužės 4 d. Vyriausybės nutarimą, 2010 m. gruodžio 14 d. VDAI direktoriaus įsakymu Nr.1T-96 (1.12) buvo patvirtintas Teisės aktų, reguliuojančių VDAI

veiklą ir įtvirtinančių asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos reikalavimus, sąrašas jam suteikiant viešos konsultacijos statusą. Sąrašas paskelbtas Inspekcijos interneto svetainėje. Atsižvelgiant į dažniausiai pateikiamus klausimus buvo parengtos ir paskelbtos interneto svetainėje konsultacijos, pvz., duomenų valdytojams dėl trečiųjų asmenų privatumo užtikrinimo įgyvendinant duomenų subjekto teisę susipažinti su savo asmens duomenimis.

VDAI teikė pasiūlymus dėl asmens duomenų teisinio reglamentavimo gerinimo, pvz., aktyviai dalyvavo rengiant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 1, 2, 3, 6, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 36, 38, 40 ir 53 straipsnių, ketvirtojo ir devintojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 15(1), 35(1) ir 41(1) straipsniais įstatymo projektą Nr. XIP-760(2), kuriuo tikslinamas asmens duomenų teisinės apsaugos reglamentavimas bei tvirtinamos aiškesnės ir palankesnės nuostatos duomenų valdytojams, tvarkantiems asmens duomenis savo veikloje, taip pat rengiant Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo projektą ir kt. VDAI valstybės tarnautojai taip pat teikė konsultacijas ir pasiūlymus duomenų valdytojams dėl jų rengiamų dokumentų (asmens duomenų tvarkymo taisyklių, vaizdo stebėjimo, duomenų teikimo sutarčių), siekdami padėti tinkamai įgyvendinti asmens duomenų apsaugos reikalavimus.

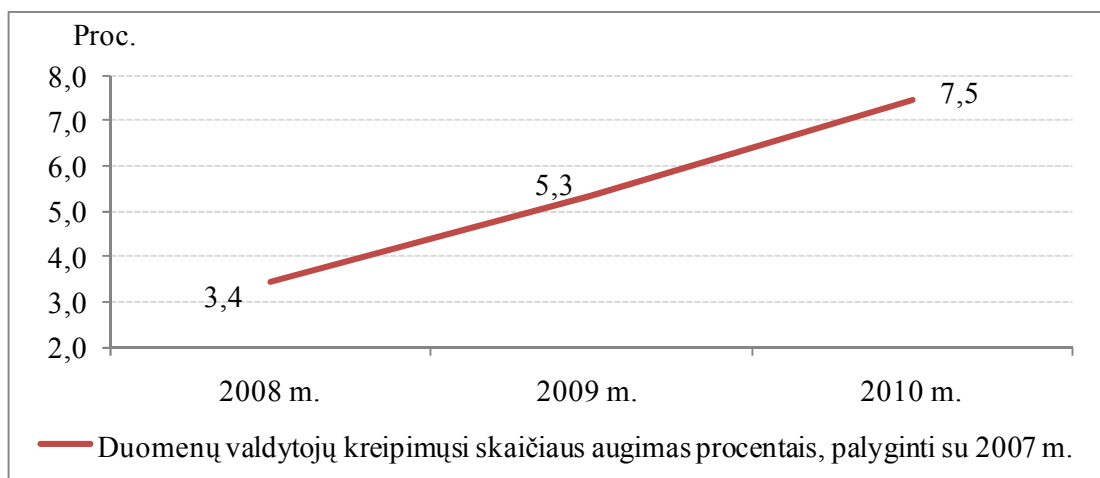
Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 36 (7) straipsnio 2 dalies 1–3 punktų informacija (apie vykdytą konsultavimo veiklą, išskiriant ataskaitinio laikotarpio aktualiausius ūkio subjektams klausimus, daugiausia aiškinimo reikalaujančias teisės aktų nuostatas, vykdytų patikrinimų skaičių, pobūdį ir trukmę bei informacija apie ūkio subjektams įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo mastą, priežastis, taikytas prevencines ir poveikio priemones, dažniausiai pažeidžiamas teisės aktų nuostatas) aprašoma kituose skyriuose prie informacijos apie strateginių rodiklių įgyvendinimą.

Institucijos vykdyta programa

VDAI, siekdama užsibrėžto strateginio tikslo, vykdė Duomenų apsaugos valdymo programą, kurios tikslas kurti efektyvią duomenų apsaugos sistemą ir užtikrinti tinkamą jos priežiūrą.

VDAI prižiūri asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, tobulina asmens duomenų apsaugos sistemą, kad ji atitiktų Europos Sąjungos keliamus reikalavimus ir siekia padidinti duomenų valdytojų aktyvumą.

Programos vykdymo rezultato vertinimo kriterijus yra padidėjęs duomenų valdytojų, siekiančių tinkamai įgyvendinti duomenų apsaugos reikalavimus, kreipimusi į VDAI skaičius. Šis rodiklis apskaičiuojamas imant keturių statistinių rodiklių (suteiktų konsultacijų duomenų valdytojams ir išnagrinėtų prašymų skaičius, išnagrinėtų pranešimų apie duomenų tvarkymą skaičius, suderintų duomenų valdytojų dokumentų skaičius ir prašymų dėl leidimo teikti asmens duomenis į užsienį skaičius) metines reikšmes, padauginus iš svertinių koeficientų ir palyginus su prieš tai buvusių metų atitinkamai apskaičiuotais rodikliais.

3 pav. Rezultato kriterijaus kitimas 2008–2010 metais

2010–2012 m. strateginiame veiklos plane šis rodiklis 2010 m. buvo planuotas 2 proc. Rodiklis pasiektas.

Inspekcija 2010 m. savo veikla prisidėjo prie šių Vyriausybės 2008–2012 m. veiklos strategijos nuostatų įgyvendinimo: „7. užtikrinsime „vieno langelio“ principo įgyvendinimą“; „34. užtikrinsime saugų asmens identifikavimą ir autentifikavimą elektroninėje erdvėje“; „107. užtikrinsime, kad būtų visiškai įgyvendinta asmens duomenų apsauga, ir tai netrukdytų normaliai praktikai kaupti ir naudoti duomenis“; „154. remsime ES ir JAV transatlantinės partnerystės plėtrą ir stiprinimą. Šios partnerystės ilgalaikis tikslas būtų transatlantinės ES ir JAV rinkos sukūrimas ir

laisvas prekių, paslaugų, kapitalo, inovacijų ir žmonių judėjimas“ ir „171. aktyviai prisidėsime prie ES laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo“.

VDAI vykdomą programą sudaro du uždaviniai.

Programos uždavinys (kodas 01) – Tobulinti duomenų apsaugos teisinę bazę, plėtoti visuomenės informavimą ir bendradarbiavimą su Lietuvos ir užsienio institucijomis ir organizacijomis.

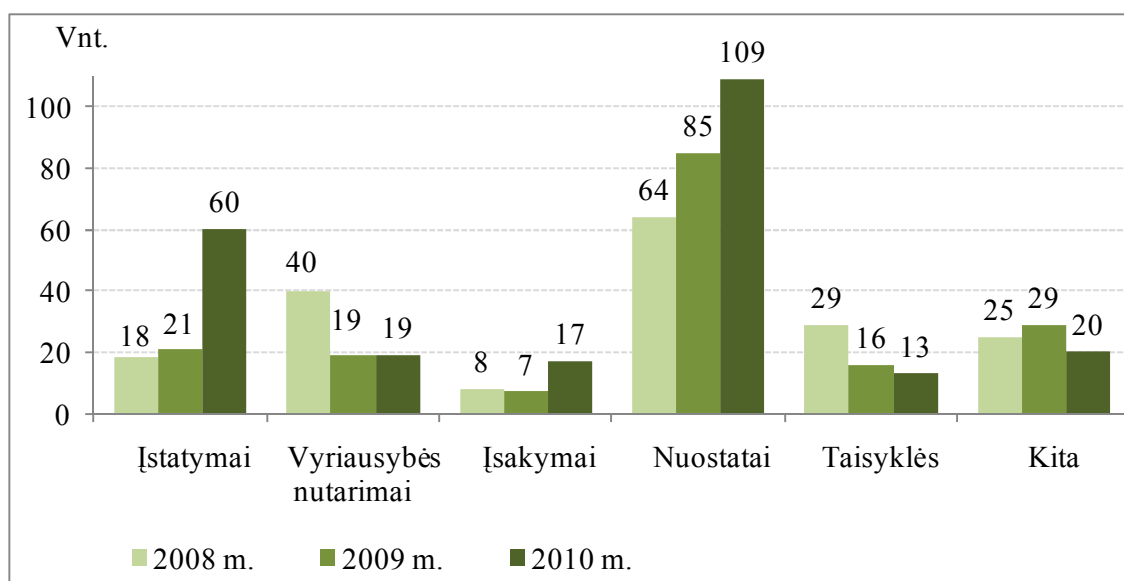
Priemonių, vykdytų programos uždaviniui įgyvendinti, aprašymas ir produkto kriterijai:

1) Planuota suderinti 110 teisės aktų ir duomenų valdytojų dokumentų, suderinta – 238.

Įgyvendindama priemonę „Teisės aktų ir duomenų valdytojų dokumentų derinimas“ ir siekdama padėti duomenų valdytojams užtikrinti teisėtą asmens duomenų tvarkymą, taip pat išvengti ADTAĮ ir ERĮ reikalavimų pažeidimų, VDAI derino kitų institucijų pateiktų teisės aktų, informacinių sistemų ir valstybės bei žinybinių registrų nuostatų projektus, duomenų valdytojų pateiktus asmens duomenų tvarkymo taisyklių ir kitų dokumentų projektus. Taip pat teikti siūlymai Seimui dėl teisės aktų, dalyvauta komitetuose ir darbo grupėse, LR Vyriausybės posėdžiuose, ministerijų atstovų pasitarimuose.

2010 m. VDAI derino 60 įstatymų projektų, 19 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, 17 įsakymų projektų, 109 registrų ar informacinių sistemų nuostatų projektus ir kt.

Palyginus paskutiniųjų trejų metų derintų teisės aktų ir duomenų valdytojų dokumentų projektų skaičių (2010 – 238, 2009 m. – 177, 2008 m. – 184), matyti, kad paskutinių metų bendras derintų teisės aktų skaičius ženkliai padidėjo (4 pav.).

4 pav. Derintų teisės aktų skaičius per paskutinius trejus metus

2) Planuota parengti 1 metodinį dokumentą, parengtas – 1.

Vadovaujantis ADTAĮ 40 straipsnio 1 dalies 7 punktu, VDAI įgyvendino priemonę „Metodinių priemonių rengimas“. Ataskaitiniais metais buvo parengtas metodinis dokumentas „Rekomendacijos dėl žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumo teisės ir asmens duomenų apsaugos principų įgyvendinimo radijo dažninio atpažinimo taikomosiose priemonėse“.

3) Planuota parengti 3 teisės aktus, parengti – 5.

Įgyvendindama priemonę „Teisės aktų rengimas“ ir tobulindama duomenų apsaugą Lietuvoje, 2010 m. VDAI vadovaujama tarpinstitucinė darbo grupė parengė reikalingus įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, įgyvendinančius 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR dėl asmens duomenų tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, t. y. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos asmens duomenų tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą, teisinės apsaugos įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą (priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1013 (Žin., 2010, Nr. 85-4465)) bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą, teisinės apsaugos įstatymo projektą, kuris buvo pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui.

Taip pat VDAI parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. 1156 „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos struktūrinės reformos, įgaliojimų suteikimo, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų patvirtinimo ir su tuo susijusių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dalinio pakeitimo“ pakeitimo“ projektą (priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 30 (Žin., 2010, Nr. 7-318)).

2010 m. buvo parengti 2 VDAI direktoriaus įsakymai: 2010 m. spalio 1 d. įsakymas Nr. 1T-80 (1.12) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymo Nr. 1T-71 (1.12) „Dėl bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 122-6246) ir 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. 1T-104 (1.12) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. Nr. 1-24).

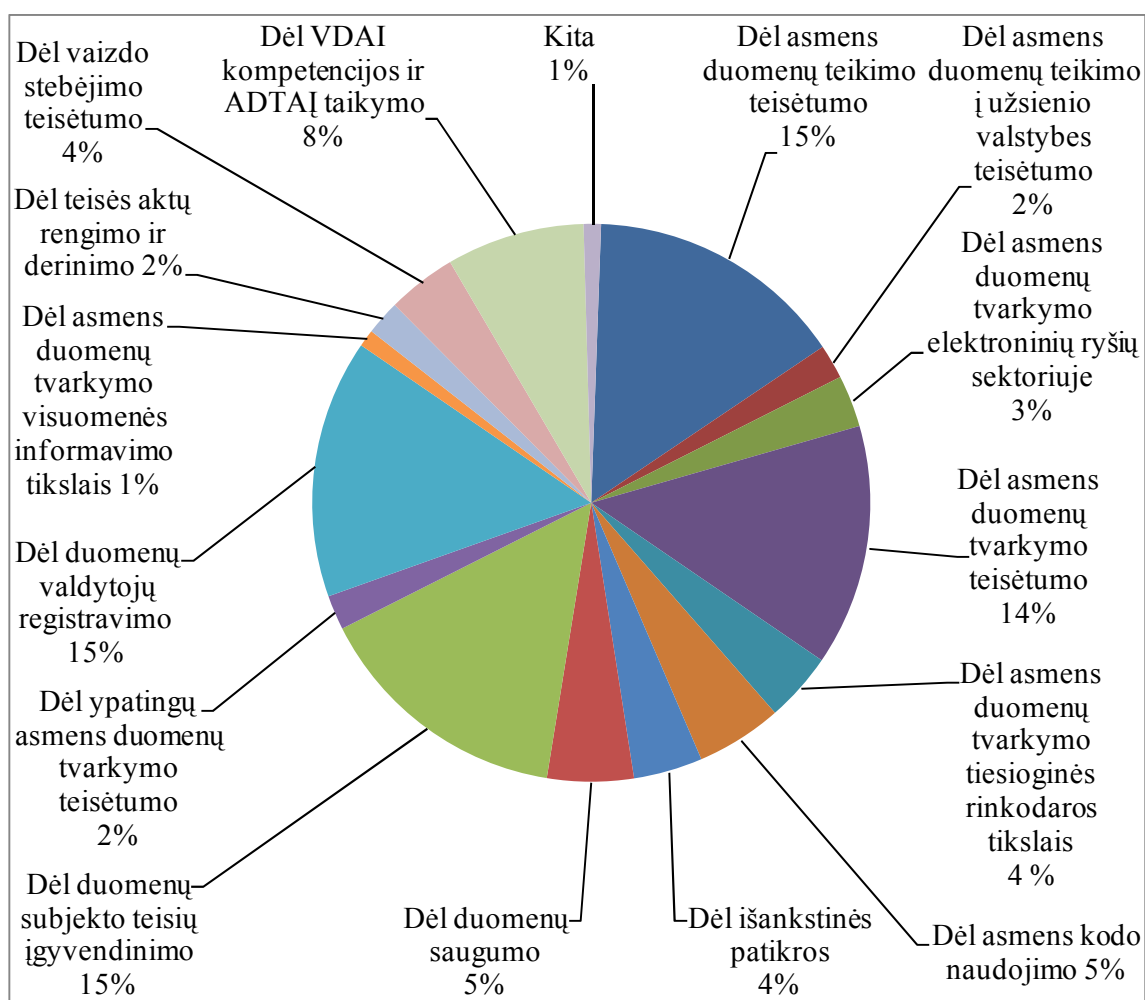
4) Planuota suteikti 2500 konsultacijų, suteikta – 3294.

Vadovaujantis ADTAĮ 40 str. 7 punktu ir Viešojo administravimo įstatymo 36³ straipsnio nuostatomis dėl ūkio subjektų konsultavimo, įgyvendinta priemonė „Duomenų subjektų ir duomenų valdytojų konsultavimas“, kuri asmenims suteikė daugiau žinių asmens duomenų apsaugos srityje.

2010 m. Inspekcija aktyviai konsultavo duomenų valdytojus ir duomenų subjektus asmens duomenų apsaugos ir privatumo apsaugos klausimais. Asmenys konsultuojami apsilankius VDAI, telefonu, raštu ir elektroniniu paštu.

Analizuojant konsultacijų teikimo būdą matyti, kad populiariausios išliko konsultacijos telefonu (2010 m. – 2792, 2009 m. – 3167, 2008 m. – 2726).

Teikiant konsultacijas, dažniausiai atsakoma ne į vieną, o į kelis klausimus, todėl yra fiksuojami klausimai pagal temas. 5 pav. pateikiama visų 2010 m. suteiktų konsultacijų metu duomenų valdytojams ir duomenų subjektams atsakytų klausimų pasiskirstymas pagal paklausimo temas.

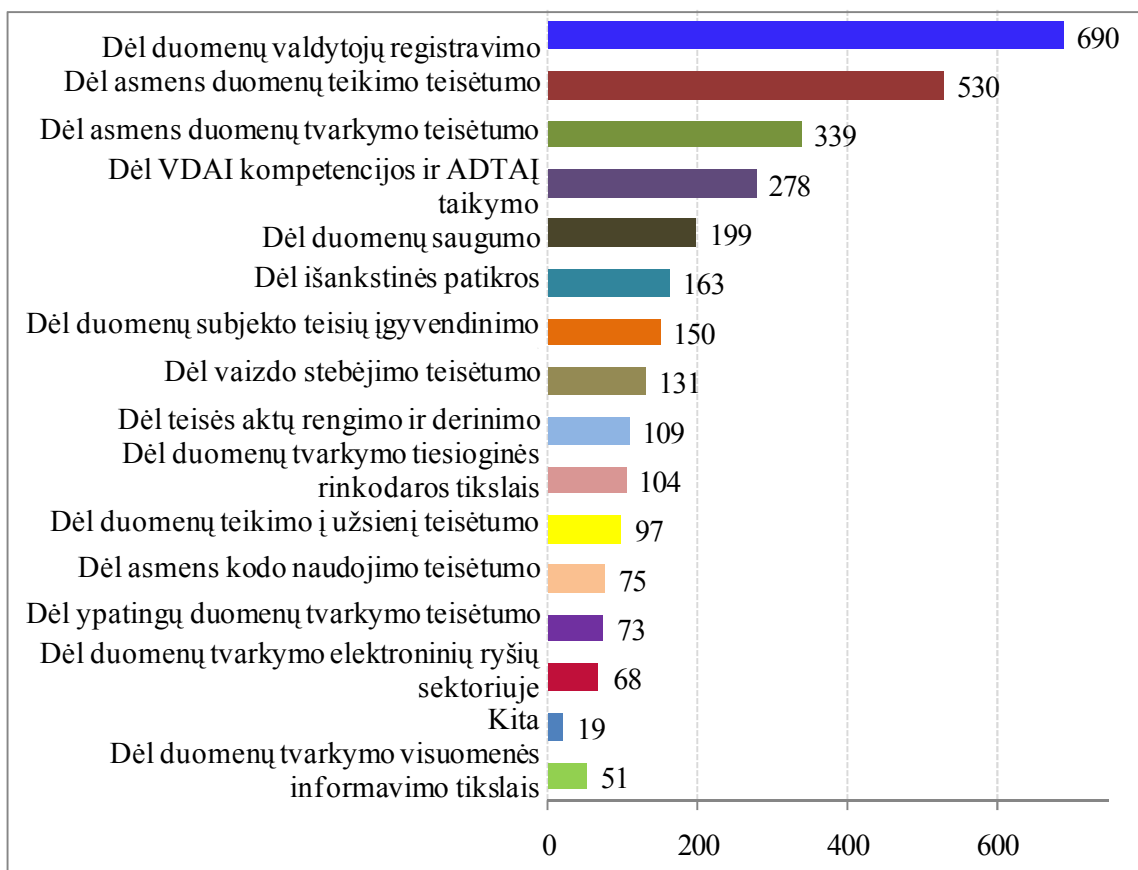

5 pav. Pateikiamų klausimų pasiskirstymas pagal temas

Iš 5 pav. diagramos matyti, kad daugiausia kreiptasi dėl duomenų valdytojų registravimo (15 proc.; 711 klausimų), asmens duomenų teikimo teisėtumo (15 proc.; 700 klausimų), duomenų subjekto teisių įgyvendinimo (15 proc.; 682 klausimai), dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo (14 proc.; 656 klausimai) ir kt. Teikta daug konsultacijų dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo, gaunamų nepageidaujamų pranešimų elektroniniu paštu ir telefonu bei dėl asmens duomenų

tvarkymo elektroninių ryšių sektoriuje.

2010 m. padidėjo konsultacijų skaičius duomenų subjektams. Jiems suteikta 12 proc. daugiau konsultacijų nei 2009 m. Duomenų subjektų konsultavimas leidžia žmonėms vis daugiau sužinoti apie savo teises asmens duomenų apsaugos srityje ir jas apginti. Daugiausia duomenų subjektams rūpi klausimai dėl jų teisių įgyvendinimo ir atsakomybės už ADTAĮ pažeidimus.

6 pav. Duomenų valdytojų pateikiamų klausimų pasiskirstymas pagal temas

Ataskaitinio laikotarpio duomenų valdytojams rūpimi klausimai ir daugiausiai aiškinimo reikalaujančios Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatos, pateikta 1 lentelėje. Konsultacijų skaičiaus pasiskirstymas atspindi, kiek procentų konsultacijų suteikta 5 aktualiausiai duomenų valdytojams klausimais duomenų valdytojams ir kiek – duomenų subjektams. Paskutiniame stulpelyje nurodomas atitinkamos temos klausimų procentine išraiška dalis lyginant su bendru suteiktų konsultacijų skaičiumi. Iš šių duomenų valdytojams svarbių temų tik klausimai apie asmens duomenų tvarkymo teisėtumą yra įdomūs ir duomenų valdytojams, ir duomenų subjektams.

1 lentelė

Eil. Nr.	Klausimai, dėl kurių duomenų valdytojai kreipėsi dažniausiai	Klausimų pasiskirstymas pagal konsultuotus subjektus		
		Duomenų valdytojams	Duomenų subjektams	Proc., nuo viso sk.
1.	Dėl pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą automatiniu būdu teikimo	97%	3%	15%
2.	Dėl asmens duomenų teikimo teisėtumo	76%	24%	15%
3.	Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo	52%	48%	14%
4.	Dėl VDAI kompetencijos ir ADTAI taikymo	72%	28%	8%
5.	Dėl duomenų saugumo	83%	17%	5%

VDAI ataskaitiniais metais tęsė bendradarbiavimą su viešojo ir privataus sektorių atstovais. Surengti 75 konsultaciniai susitikimai, 50 proc. daugiau negu 2009 metais (50). Aktyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su duomenų valdytojais padeda gerinti asmens duomenų apsaugą Lietuvoje, o operatyvus konkrečių kylančių neaiškumų ar problemų išsiaiškinimas susitikimų metu, užkerta kelią galimiems pažeidimams.

5) Planuota parengti 100 visuomenės informavimo priemonių, parengtos – 102.

Nors 2010 m. VDAI visuomenės informavimui biudžeto lėšų neturėjo, visomis įmanomomis priemonėmis ir būdais stengėsi kuo plačiau nušviesti asmens duomenų apsaugos aktualijas, pristatyti visas naujoves ir pokyčius šioje srityje. Visa VDAI veiklos aktuali informacija ir naujienos buvo skelbiamos interneto svetainėje. Svetainės lankytojai turėjo galimybę patys atsiųsti paklausimą dominančiu klausimu VDAI darbuotojams, užpildę formą „Užduokite mums klausimą“. Kas mėnesį buvo rengiamas ir platinamas naujienų biuletėnis.

Aktyviai bendrauta su žiniasklaidos atstovais, – 2010 m. informacija žurnalistams teikta 82 kartus, dalyvauta 5 televizijos ir 6 radijo laidose; išplatinta 11 pranešimų spaudai. Žiniasklaidos atstovai daugiausiai domėjosi vaizdo duomenų tvarkymu – šia tema buvo gauti 22 paklausimai. Taip pat jiems buvo aktuali informacija apie duomenų tvarkymo bei teikimo teisėtumą ir apie duomenų saugumą.

VDAI valstybės tarnautojai 2010 metais organizavo konferencijas ir skaitė pranešimus seminaruose. Organizuoti seminarai sveikatos priežiūros įstaigoms, teisėjų padėjėjams, universitetų studentams, po kurių sulaukta teigiamų atsiliepimų bei padėkų.

Kiekvienais metais VDAI, kaip ir kitos ES valstybių duomenų apsaugos institucijos, mini Europos duomenų apsaugos dieną. Šia proga sausio 28 d. surengta konferencija, kurioje pristatytos asmens duomenų apsaugos aktualijos Lietuvoje ir užsienio šalyse, o didžiausias dėmesys skirtas vaizdo stebėjimo temai. Gegužės 26 d. VDAI surengė konferenciją „Asmens duomenų apsauga

naujausiose technologijose ir e. erdvėje“. Konferencija buvo skirta ES finansuoto projekto *PrivacyOS*, kuriame VDAI dalyvavo kaip partnerė, rezultatų viešinimui bei užsienio patirties duomenų apsaugos srityje pristatymui. Šis 2008–2010 m. Europos Komisijos Informacinės visuomenės ir medijų generalinio direktorato finansuojamas projektas (49,5 tūkst. Lt skirta VDAI) buvo ypač reikšmingas Inspekcijai, nes sudarė sąlygas dalyvauti konferencijose, kuriose buvo nagrinėjamos temos: e. pirkimai, e. sveikata, e. valdžia, e. atsiskaitymai, e. identifikavimas, e. verslas, e. aplinka, e. mobilumas ir kt. VDAI valstybės tarnautojai dalyvavo 3 tarptautinėse konferencijose, perskaitė 7 pranešimus, igijo žinių bei patirties ir tai sėkmingai naudoja visuomenės informavimo veikloje.

Liepos 18-28 dienomis tarptautinėje vasaros mokykloje teisės studentams Inspekcijos specialistai skaitė pranešimus apie privatumą ir asmens duomenų apsaugą.

Dalyvių susidomėjimo sulaukė lapkričio 24 d. su partnere UAB „Expozona“ surengta konferencija „Ar teisėtai tvarkomi asmens duomenys Lietuvoje? Problemos, priežastys ir sprendimo būdai“.

Igyvendinant VDAI veiklos prioritetą – visuomenės informuotumo apie asmens duomenų apsaugą didinimas duomenų apsaugos srityje, 2010 m. atliktos dvi apklausos: kasmetinė apklausa „Dėl asmenų aptarnavimo Valstybinėje duomenų apsaugos inspekcijoje kokybės“ ir kas antrus metus užsakomoji apklausa „Dėl visuomenės informuotumo duomenų apsaugos srityje“. 2010 m. ši apklausa vykdyta trečią kartą. Apklausos rezultatai rodo, kad per pastaruosius 4 metus Lietuvoje žinančiųjų apie įstatymų jiems suteikiamas teises asmens duomenų apsaugos srityje padidėjo – nuo 52 proc. (2006 m.) iki 74 proc.

6) Planuota parengti 30 išvadų dėl Europos Sąjungos ir Europos Tarybos institucijų rengiamų dokumentų, parengta – 86.

Igyvendinant priemonę „Išvadų dėl Europos Sąjungos ir Europos Tarybos institucijų rengiamų dokumentų rengimas“, buvo nagrinėjami iš įvairių Europos Komisijos ir Europos Tarybos institucijų gauti dokumentų projektai, pateikiama Inspekcijos pozicija, išvados, – taip prisidėta prie Europos Sąjungos institucijų dokumentų rengimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo pateiktos 86 (2009 m. – 48) išvados dėl dokumentų, gautų iš Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės asmenų apsaugai tvarkant asmens duomenis, Muitinės, Europolo, Šengeno ir Eurodac jungtinės priežiūros institucijų, Policijos ir teisingumo bei Tarptautinės duomenų apsaugos telekomunikacijose darbo grupių. Europos Komisija ir Europos Taryba stengėsi išsiaiškinti aktualijas ir nustatyti, kaip turi vystytis

asmens duomenų apsaugos teisinė bazė, todėl VDAI gavo žymiai daugiau prašymų pateikti pozicijas. Taip pat išvadų skaičiaus augimui įtakos turėjo ES ir trečiųjų šalių (JAV, Australijos, Naujosios Zelandijos) derybos dėl asmens duomenų perdavimo sutarčių sudarymo.

Pozicijos buvo teikiamos raštu ir per LINESIS sistemą. Iš viso 2010 m. per LINESIS buvo pateiktos 45 (2009 m. – 39) pozicijos.

7) Planuota išnagrinėti 5 duomenų subjektų prašymus pagal Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 29 straipsnį. Išnagrinėti – 8.

Įgyvendinant priemonę „Paslaugos duomenų subjektui pagal ADTAĮ 29 str. teikimas“ ir siekiant padėti duomenų subjektui įgyvendinti jo teisę susipažinti su savo asmens duomenimis, naudojama nuo 2007 m. pabaigos veikianti informacinė sistema „Pagalba“. Paslauga teikiama dvipusės sąveikos lygiu. Atsižvelgiant į tai, kad informacinėje sistemoje „Pagalba“ nėra galimybių duomenų subjektui apmokėti už VDAI teikiamą paslaugą elektroniniu būdu, duomenų subjektui nepatogus jo identifikavimas elektroninėje erdvėje, todėl asmenų, pateikusių prašymų dėl teisės susipažinti su savo asmens duomenimis, 2010 m. buvo nedaug. Planuojama, kad įgyvendinus ES fondų lėšomis finansuojamą projektą „Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos elektroninių paslaugų sistema“, kuris šią paslaugą 2012 m. perkels į elektroninę erdvę bendradarbiavimo brandos lygiu, duomenų subjektų prašymų skaičius padidės.

Programos uždavinys (kodas 02) – Vykdyti efektyvią asmens duomenų tvarkymo priežiūrą.

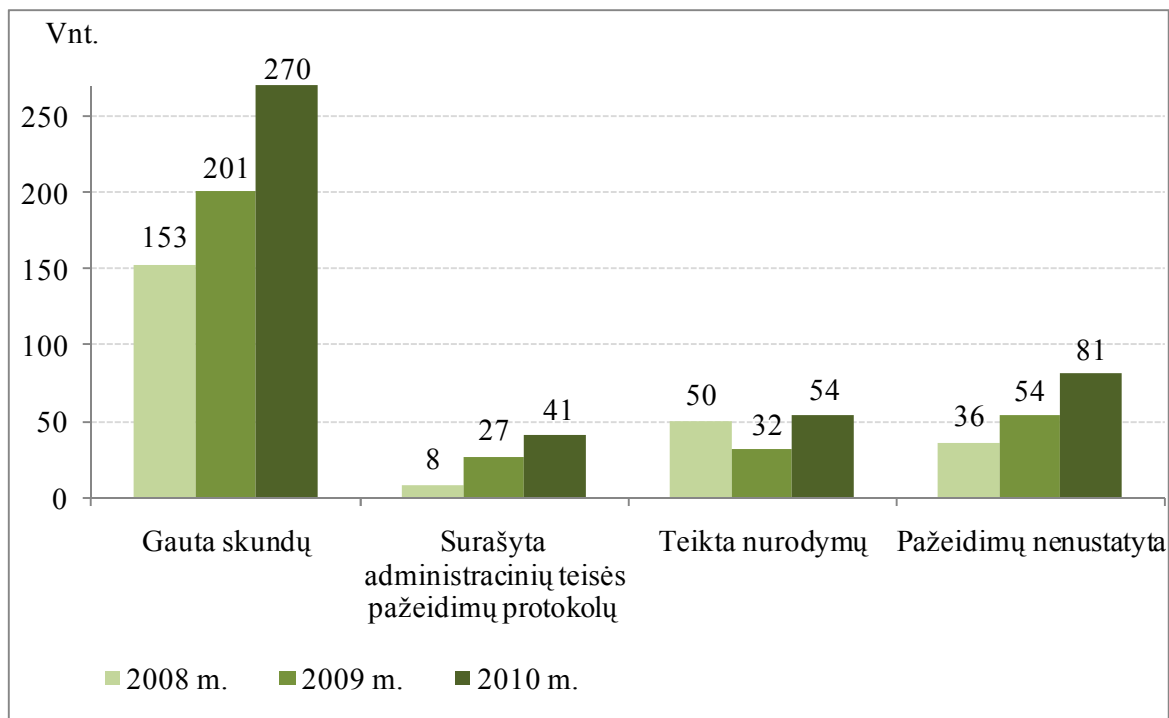
Priemonių, vykdytų programos uždaviniui įgyvendinti, aprašymas ir produkto kriterijai:

1) Planuota gauti ir išnagrinėti 180 asmenų skundų ir pranešimų, gauta – 270, išnagrinėta – 270.

2010 m. skundų, kuriuose būtų skundžiamasi dėl Inspekcijos veiklos nebuvo gauta. Tokių skundų nėra gavę kitos valstybės institucijos, o taip pat Vilniaus apygardos teismas.

Įgyvendindama priemonę „Asmenų skundų ir pranešimų nagrinėjimas“ VDAI nagrinėjo asmenų skundus ir pranešimus, padėdama asmenims įsitikinti, ar jų asmens duomenys tvarkomi teisėtai, laikantis ADTAĮ ir ERĮ reikalavimų.

Nustačiusi pažeidimus VDAI ėmėsi priemonių, kad duomenų valdytojas ištaisytų pažeidimus ir tinkamai įgyvendintų asmens duomenų apsaugos reikalavimus. Skundų nagrinėjimo rezultatai pateikti 7 paveiksle.

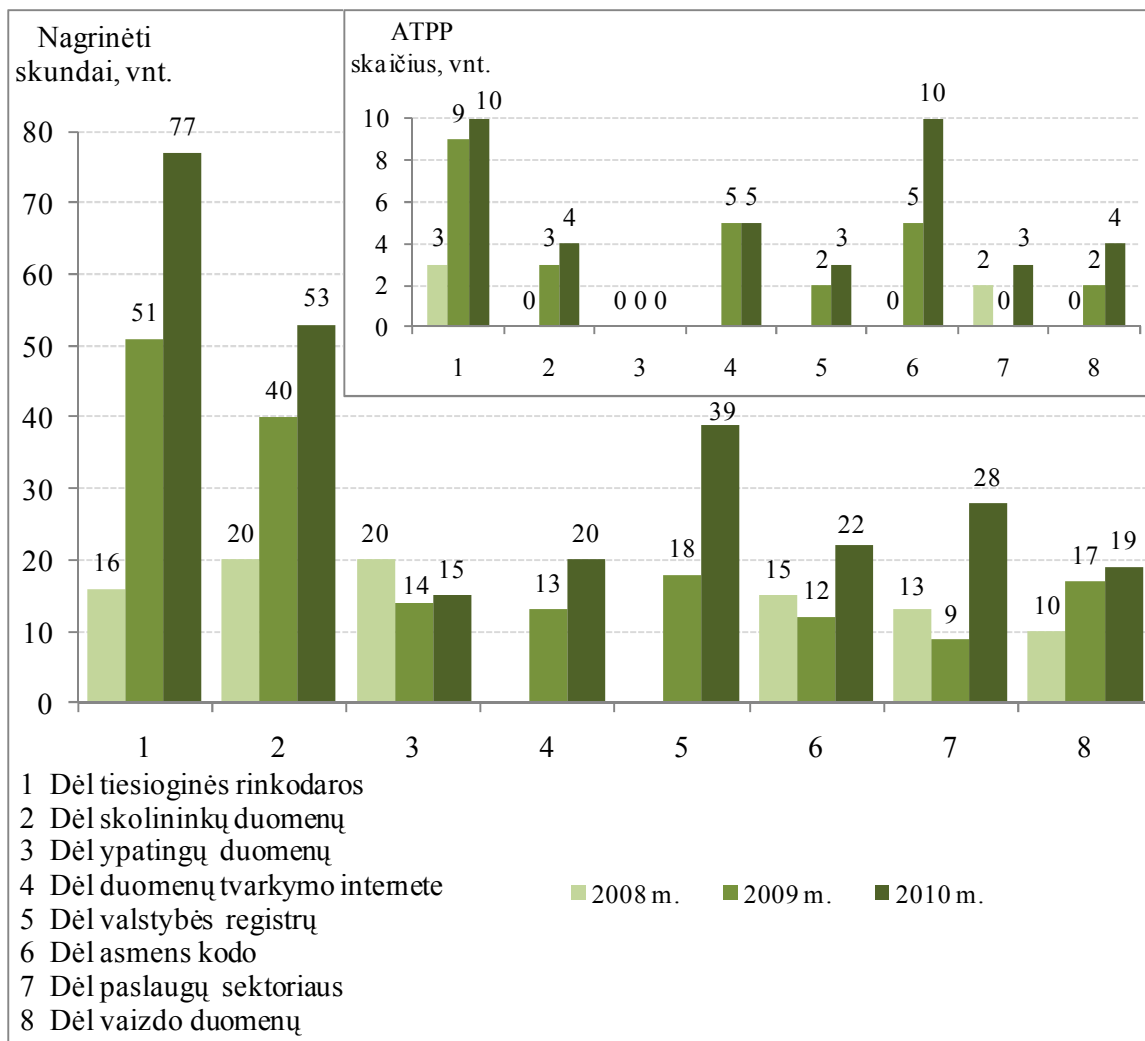

7 pav. Skundų nagrinėjimo rezultatai

Per pastaruosius trejus metus nuolat auga gaunamų skundų skaičius. 2008 m. gauti 153 skundai, 2009 m. – 201 skundas, o 2010 m. – 270 skundų. Tai yra 76 proc. daugiau nei 2008 metais. Didėjant skundų skaičiui, daugėja ir surašomų administracinių teisės pažeidimų protokolų (toliau – ATPP) skaičius (41) bei teikiamų nurodymų skaičius (52). Pažeidimų skaičiaus santykis su visais išnagrinėtais skundais 2010 m. sumažėjo nežymiai tik 0,3 proc., tačiau 2009 m. šis rodiklis, palyginti su 2008 m., mažėjo net 15 proc. Daugiausiai ATPP užfiksuoti pažeidimai dėl tiesioginės rinkodaros ir asmens kodo naudojimo, nurodymų daugiausiai teikta dėl duomenų tvarkymo reikalavimų nesilaikymo – 20.

Ataskaitiniais metais galutiniu teismo nutarimu išnagrinėti 29 VDAI surašyti ATPP. Pažeidimai pripažinti 23 ATPP, administracinio teisės pažeidimo bylos nutrauktos 5 ATPP (dėl suėjusių senaties terminų (4), iš jų ir teismui 4 mėnesius nesiėmus bylos nagrinėjimo, dėl pradėto ikiteisminio tyrimo (1)), 1 ATPP pažeidimas nepripažintas.

8 pav. Skundų ir ATPP surašymo pagrindai

2010 m., kaip ir 2009 m., daugiausiai buvo skundžiamasi dėl asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslais. Šis rodiklis, palyginti su 2009 m., padidėjo nuo 51 iki 77 skundų. Antroje vietoje kaip ir 2009 m. (40) buvo skundai dėl skolininkų duomenų tvarkymo, kurių 2010 m. gauta 53. Per pastaruosius metus daugėja skundų, gaunamų dėl asmens kodo naudojimo: 2010 m. tokių skundų gauta 21, o 2009 m. jų buvo 12. Tačiau ATPP dėl šių skundų surašoma palyginti nedaug (atitinkamai tik 13,9 proc. ir 9,5 proc. nuo visų išnagrinėtų skundų), kai tuo tarpu ATPP dėl asmens kodo naudojimo surašyta daugiau nei pusėje visų išnagrinėtų skundų (52,6 proc.).

Skundų pasiskirstymas pagal skundo pagrindus pateiktas 8 paveiksle.

2010 m., kaip ir 2009 m., duomenų subjektai aktyviai gynė savo teisę į privatumą tvarkant vaizdo duomenis. Per pastaruosius trejus metus skundų dėl vaizdo duomenų padaugėjo nuo 4 iki 19, tai lėmė prieš metus (2009 m.) įsigalioję ADTAI pakeitimai, kuriais atskirai reglamentuotas vaizdo duomenų tvarkymas.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo gauti ir išnagrinėti šeši užsienio šalių piliečių skundai, kuriems nėra taikomi ADTAĮ dešimtajame skirsnyje numatyti reikalavimai dėl skundų tyrimo. Asmenys skundėsi dėl jų duomenų įtraukimo į Šengeno informacinę sistemą pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, sudaryto 1985 m. birželio 14 d. tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1160/2005, 96 straipsnį. Nei vienu atveju pažeidimų nenustatyta.

2010 metais, lyginant su 2009 m., nuo 66 dienų iki 53 dienų sutrumpėjo vidutinis skundo nagrinėjimo laikas.

2) Planuota atlikti 250 prevencinių tikrinimų ir parengti išvadas dėl išankstinės patikros, atlikta – 284 (parengtos 204 išvados dėl išankstinės patikros, atlikta 80 prevencinių tikrinimų).

Įgyvendindama priemonę „Asmens duomenų tvarkymo teisėtumo tikrinimas, išankstinės patikros atlikimas“ VDAI siekė, kad duomenų valdytojai bei tvarkytojai tinkamai įgyvendintų asmens duomenų apsaugos reikalavimus ir būtų užkirstas kelias galimiems duomenų tvarkymo pažeidimams.

VDAI 2010 m. atliko 80 prevencinių patikrinimų. Buvo atlikti 32 viešųjų ir 48 privačių juridinių asmenų prevenciniai tikrinimai. Patikrinimus VDAI vykdė susirašinėjimo būdu bei asmens duomenų tvarkymo vietose. 2010 m. daugiau nei 55 procentų visų tikrinimų buvo vykdomi asmens duomenų tvarkymo vietoje. Atsižvelgiant į tai, kad tikrinimai susirašinėjimo būdu trunka ilgiau, vidutinė tikrinimų trukmė 2010 m. buvo 96 dienos.

Ataskaitiniais metais VDAI vykdė planinius ir neplaninius asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos patikrinimus.

Kasmet VDAI savo iniciatyva patikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą pasirinktuose galimai probleminiuose ir rizikingiausiuose sektoriuose.

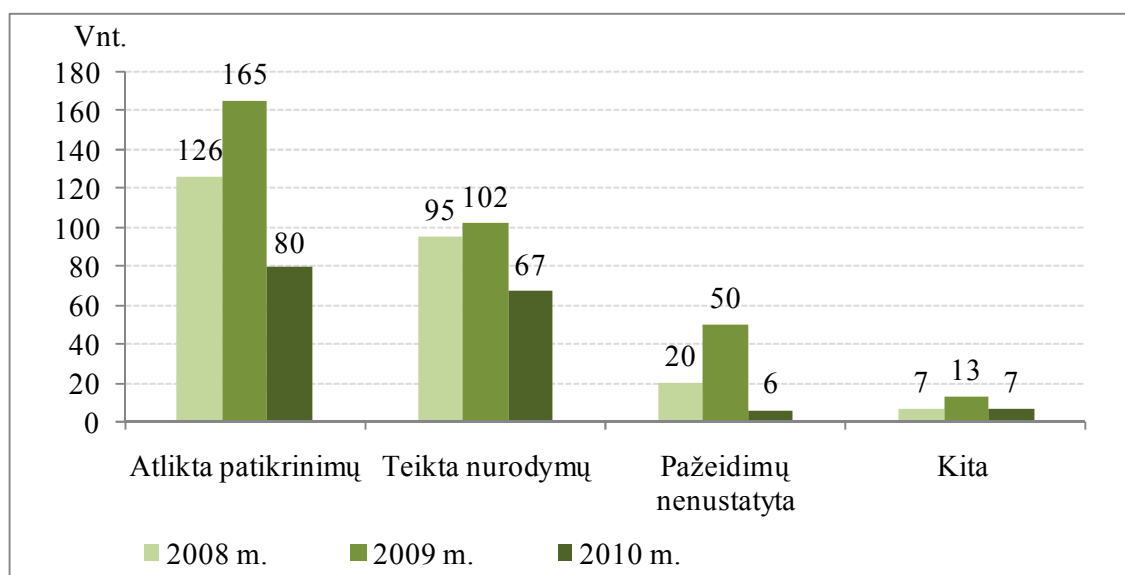
2010 m. VDAI suplanavo ir atliko 46 asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos patikrinimus. Tikrinimų planą VDAI sudarė išanalizavusi konsultacijų, susitikimų su duomenų valdytojais, konferencijų metu ir kt. gautą informaciją apie probleminius ir rizikingus sektorius. Buvo patikrinta 20 įvairioms bendrovėms priklausančių sporto klubų dėl asmens duomenų tvarkymo teikiant sporto klubo paslaugas teisėtumo ir apimties, 6 bendrovės teikiančios socialinių tinklų paslaugas dėl registruotų svetainės lankytojų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir apimties. Sveikatos apsaugos srityje tikrintos dvi poliklinikos dėl asmens kodo naudojimo jungiantis prie išankstinės registracijos pas gydytojus sistemos teisėtumo bei dvi vaistinės dėl duomenų saugumo

priemonių, užtikrinančių asmenų, vaistinėse įsigyjantių kompensuojamuosius vaistus, ypatingu asmens duomenų saugumo, įgyvendinimo. Suplanuoti ir atlikti 4 ryšio konfidencialumo patikrinimai pagrindinėse el. ryšių paslaugas teikiančiose bendrovėse.

Be to, atsižvelgiant į iš teisėsaugos institucijų gautus signalus apie tai, kad elektroninių ryšių paslaugas teikiančios įmonės nesaugo srauto duomenų ERI nustatytą terminą, buvo tikrintos 8 interneto paslaugas teikiančios bendrovės dėl interneto paslaugų vartotojų srauto duomenų saugojimo apimtys ir terminų.

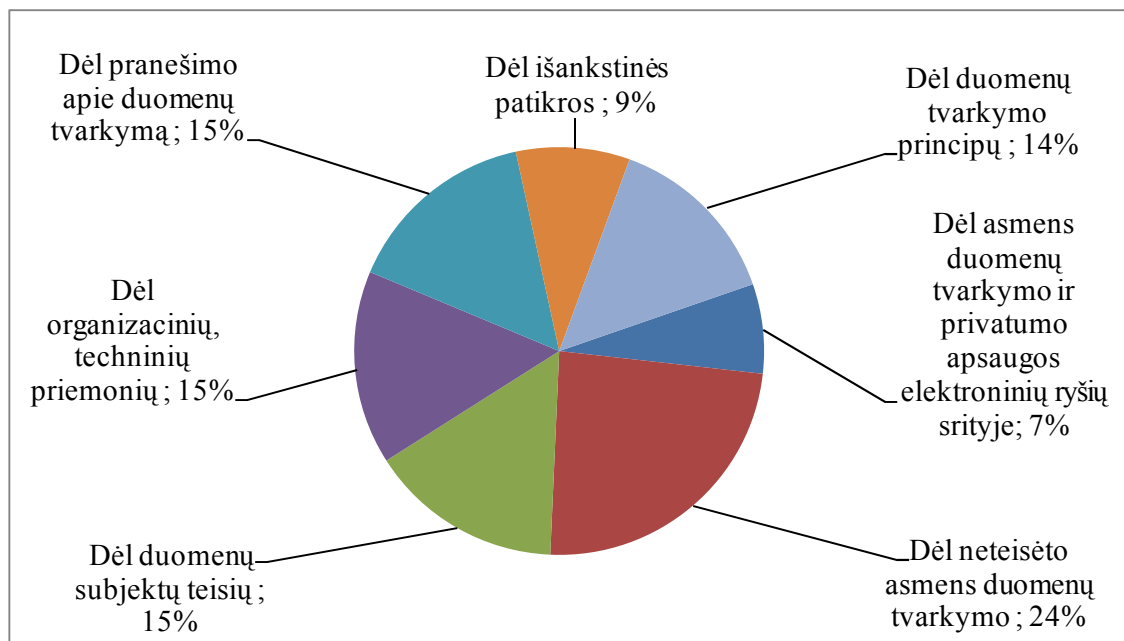
2010 m. pagal gautą informaciją ir kilus pagrįstų įtarimų dėl duomenų valdytojų veiklos, kuri gali prieštarauti teisės aktams, VDAI atliko 34 neplaninius asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus. Pagal 2009 m. gautą informaciją apie galimai neteisėtą asmens duomenų tvarkymą savivaldybėse, 2010 m. buvo atlikti 24 neplaniniai savivaldybių patikrinimai dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo interneto svetainėse skelbiant asmenų, įrašytų socialinio būsto laukiančiųjų eilėje, sąrašus. Kitais atvejais neplaniniai asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimai buvo atlikti pagal visuomenės informavimo priemonėse paskelbtą ar kitų asmenų pateiktą informaciją apie galimai neteisėtą duomenų valdytojų veiklą tvarkant asmens duomenis.

VDAI vadovavosi 2010 m. priimtais Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimais, kuriuose įtvirtinti ūkio subjektų veiklos priežiūros principai ir reikalavimai ūkio subjektų veiklos patikrinimams.

9 pav. Prevencinių tikrinimų rezultatai

Atlikus patikrinimus, 2010 m. buvo pateikti 67 nurodymai pašalinti nustatytus pažeidimus. Nurodymų pasiskirstymas pagal pobūdį pateikiamas 10 pav.

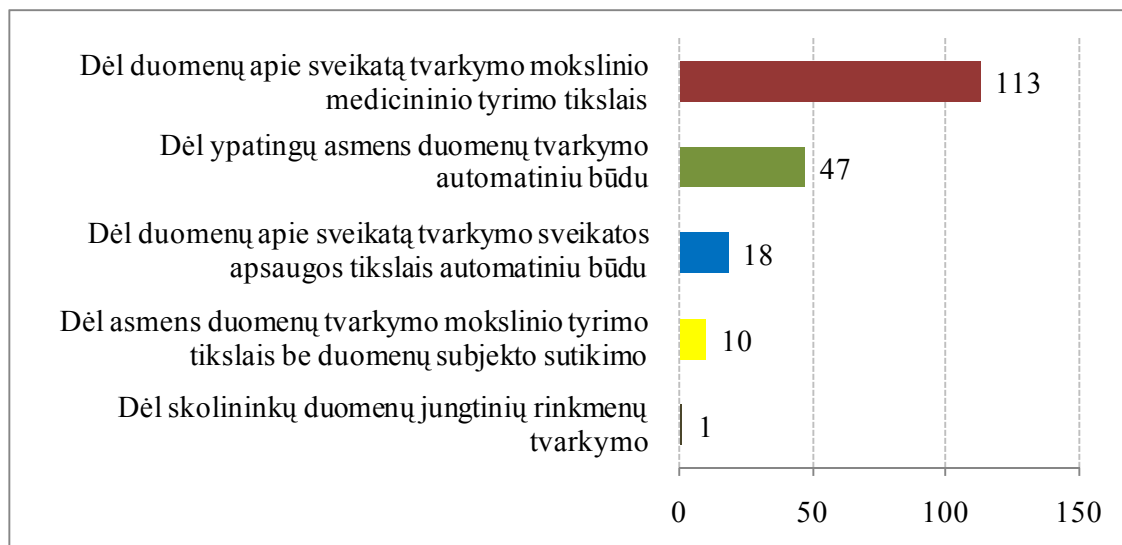
10 pav. Inspekcijos nurodymų skaičiaus pasiskirstymas pagal pobūdį (procentais)

Daugiausia nurodymų – 24 proc. buvo pateikta dėl neteisėto asmens duomenų tvarkymo. Po 15 proc. pateikta dėl duomenų subjekto teisių, dėl organizacinių, techninių duomenų saugumo priemonių ir dėl pranešimo apie duomenų tvarkymą.

ADTAI nustatytais atvejais VDAI tikrina duomenų valdytojų numatomus duomenų tvarkymo veiksmus. Atliekant išankstinę patikrą buvo nagrinėjama, ar numatomi duomenų tvarkymo veiksmai atitinka keliamus reikalavimus, ar tvarkant asmens duomenis bus įgyvendinamos duomenų subjekto teisės, taip pat ar bus įgyvendinamos tinkamos organizacinės ir techninės duomenų saugumo priemonės.

VDAI 2010 m. gavo 220 pranešimų dėl išankstinės patikros ir 204 išnagrinėjo. Atlikusi išankstinę patikrą, VDAI išdavė 162 leidimus tvarkyti asmens duomenis, 4 atvejais leidimus išduoti buvo atsisakyta, o 38 pranešimų nagrinėjimai buvo nutraukti.

11 paveiksle matyti, jog daugiausia kreiptasi ir leidimų išduota dėl asmens duomenų apie sveikatą tvarkymo mokslinio medicininio tyrimo tikslais ir ypatingų duomenų tvarkymo automatinio būdu.

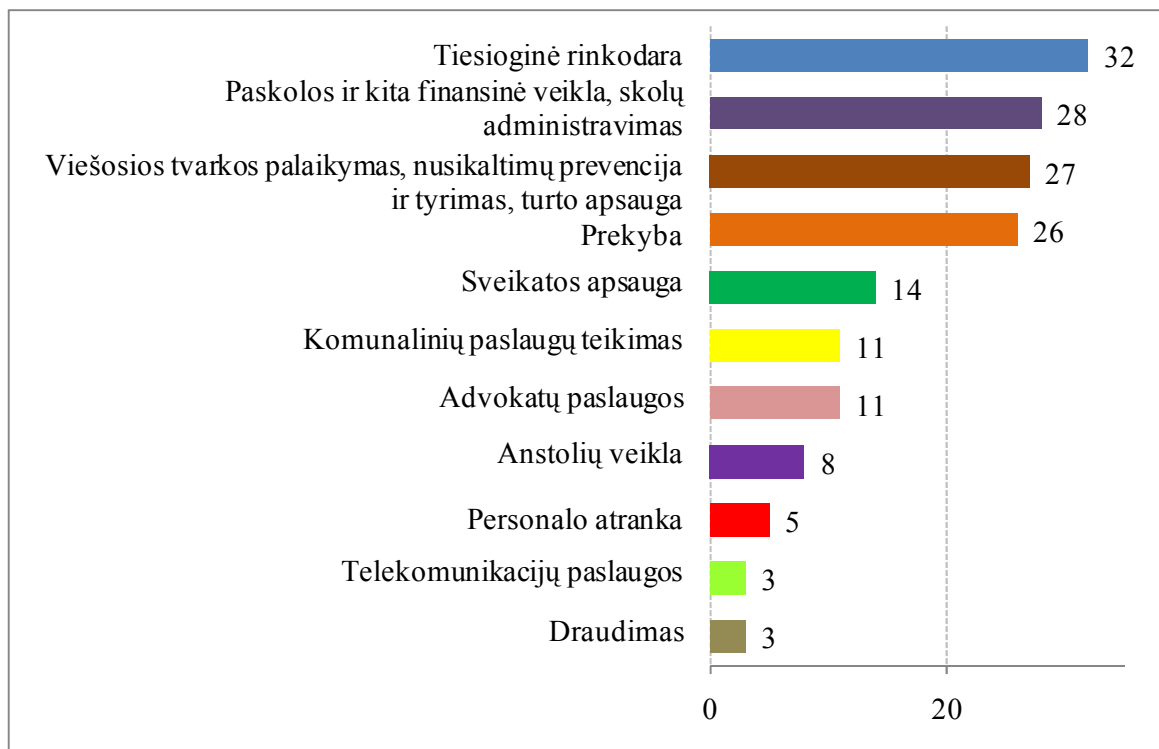
11 pav. Išduotų leidimų tvarkyti asmens duomenis pasiskirstymas pagal tvarkymo tikslus

3) Planuota išnagrinėti 600 pranešimų apie duomenų tvarkymą, išnagrinėta 760.

Igyvendindama priemonę „Asmens duomenų valdytojų valstybės registro tvarkymas“, VDAI nagrinėjo gautus pranešimus apie asmens duomenų tvarkymą bei pranešimus apie asmens duomenų valdytojų registravimo duomenų patikslinimą ir (ar) papildymą. Pagal pranešimuose pateiktą informaciją buvo tikrinama, ar duomenų tvarkymas neprieštarauja ADTAĮ nuostatom. Registravimasis registre skatina duomenų valdytojus atidžiau vertinti duomenų tvarkymo veiksmus (jų teisėtumą) ir padeda išvengti duomenų tvarkymo trūkumų.

Ataskaitiniais metais įregistruoti 184 nauji duomenų valdytojai ir tai yra mažiau nei 2009 m. ir 2008 m. Didžiausią įtaką, kad naujai registruotų duomenų valdytojų skaičius sumažėjo, turėjo Lietuvoje besitęsianti sunki ekonominė padėtis. Dalis veikusių įmonių bankrutavo, o naujų įmonių buvo steigama mažai. Ataskaitiniais metais didžiausią registre įregistruotų duomenų valdytojų dalį sudarė tiesioginės rinkodaros tikslais registravęsi duomenų valdytojai. Antroje vietoje, kaip ir praėjusiais metais, liko bendrovės, teikiančios greitųjų kreditų paslaugas, todėl antra pagal įregistruotų duomenų valdytojų skaičių duomenų tvarkymo tikslų grupė yra paskolos ir kitoks finansavimas, finansinio tarpininkavimo veikla, skolų administravimas.

Atsisakymų registruoti duomenų valdytojus nėra daug ir 2010 m. priimtas tik 31 toks sprendimas. Šis rodiklis išliko panašus į 2009 m. rodiklį (23). 2010 m. įregistruotų valdytojų pasiskirstymas pagal duomenų tvarkymo tikslų grupes pateiktas 12 paveiksle.

12 pav. 2010 m. įregistruotų valdytojų pasiskirstymas pagal duomenų tvarkymo tikslų grupes

2010 m. daugiausia pranešimų dėl asmens duomenų tvarkymo pateikė jau Asmens duomenų valdytojų valstybės registre registruoti, duomenis tikslinantys, duomenų valdytojai.

4) Planuotas atsakymų į Konvencijos šalių paklausimus ir iš jų gautos informacijos pagal išsiųstus paklausimus apibendrinimų skaičius – 50. Parengti – 92.

VDAI, įgyvendindama priemonę „Pagalba Konvencijos ETS Nr. 108 šalims“ bei 1981 m. Konvencijos dėl asmenų apsaugos ryšium su automatizuotu asmens duomenų tvarkymu (ETS Nr. 108) nuostatas dėl bendradarbiavimo su kitų šalių duomenų apsaugos priežiūros institucijomis, aktyviai su jomis bendradarbiavo ir keitėsi patirtimi.

2010 m. atsakyta į 89 (2009 m. – 47) Konvencijos šalių paklausimus ir parengti 3 apibendrinimai pagal gautą informaciją: 1) dėl duomenų apie teistumą tvarkymo bankuose, kreditų biuruose, kitose kredito įstaigose bei finansų įmonėse; 2) dėl gautos informacijos apie išankstinio mokėjimo paslaugos vartotojų elektroninių ryšių duomenų kaupimą; 3) dėl informacijos apie kompanijos „Google“ vykdomą vaizdo fiksavimą bei panoraminių nuotraukų darymo paslaugą (Google Street View).

Didžiausios įtakos paklausimų skaičiaus didėjimui 2010 m. turėjo Lisabonos sutarties įsigaliojimas, kuris paskatino pokyčius visų šalių asmens duomenų teisinės apsaugos srityje. Šalys stengėsi išsiaiškinti aktualijas ir naujienas šioje srityje, todėl išaugo bendradarbiavimas su kitų šalių

duomenų apsaugos institucijomis ir padidėjo paklausimų skaičius.

Aktyviai bendraujant su Konvencijos ETS Nr. 108 šalių duomenų apsaugos priežiūros institucijomis, buvo keičiamasi geriausia asmens duomenų apsaugos patirtimi. Ši patirtis ne tik pritaikoma VDAI veikloje, ja dalijamasi su kitomis valstybės institucijomis bei privačiais subjektais ir tai jiems padeda geriau įgyvendinti duomenų apsaugos reikalavimus.

5) Planuota parengti 2 asmens duomenų tvarkymo teisėtumo tikrinimų, skundų nagrinėjimo rezultatų ir teismų praktikos duomenų apsaugos srityje apibendrinimus, parengti – 7.

Pagal priemonę „Asmens duomenų tvarkymo teisėtumo tikrinimų, skundų nagrinėjimo rezultatų ir teismų praktikos duomenų apsaugos srityje apibendrinimas“ 2010 m. VDAI parengė tokius apibendrinimus: 1) Tikrinimų finansų įstaigose dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo teikiant greito kredito paslaugas; 2) Tikrinimų dėl asmens duomenų paskelbimo savivaldybių interneto tinklalapiuose teisėtumo; 3) Tikrinimų dėl interneto paslaugų vartotojų srauto duomenų saugojimo teisėtumo; 4) Tikrinimų dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sporto klubuose; 5) Tikrinimų dėl registruotų svetainės lankytojų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir apimties bendrovių socialiniuose tinklalapiuose; 6) Skundų dėl telekomunikacijų bendrovių tvarkomų duomenų; 7) Aktualių teismų sprendimų.

Patikrinimų rezultatų apibendrinimai skelbiami VDAI interneto svetainėje, o tai leidžia kitiems, į patikrinimus nepatekusiems, duomenų valdytojams suprasti ir įvertinti asmens duomenų apsaugos būklę jų valdomoje veikloje.

Strateginiame plane numatytas rodiklis viršytas, nes buvo daug aktualių teismų sprendimų ir Inspekcijos valstybės tarnautojai atliko probleminių sektorių tikrinimus.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-01-01-01	Padidėjęs duomenų valdytojų kreipimūsi į VDAI skaičius, lyginant su 2009 m.	2 %	2 %	100 %
	1-ajam uždaviniui			
	Produkto:			
P-01-01-01-01	Derintų teisės aktų ir duomenų valdytojų dokumentų skaičius	110	238	216 %
P-01-01-01-02	Parengtų metodinių dokumentų skaičius	1	1	100 %
P-01-01-01-03	Parengtų teisės aktų skaičius	3	5	167 %
P-01-01-01-04	Suteiktų konsultacijų skaičius	2500	3294	132 %
P-01-01-01-05	Visuomenės informavimo priemonių skaičius	100	102	102 %
P-01-01-01-06	Parengtų išvadų dėl ES ir ET institucijų rengiamų dokumentų skaičius	30	86	287 %
P-01-01-01-07	Išnagrinėtų duomenų subjektų prašymų pagal Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 29 straipsnį įgyvendinimo skaičius	5	8	160 %
	2-ajam uždaviniui			
	Produkto:			
P-01-01-02-01	Išnagrinėtų asmenų skundų ir pranešimų skaičius	180	270	150 %
P-01-01-02-02	Atliktų prevencinių (planinių) patikrinimų ir išnagrinėtų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičius	250	284	114 %
P-01-01-02-03	Išnagrinėtų pranešimų apie duomenų tvarkymą skaičius	600	760	127 %
P-01-01-02-04	Atsakymų į Konvencijos šalių paklausimus ir iš jų gautos informacijos pagal išsiųstus paklausimus apibendrinimų skaičius	50	92	184 %
P-01-01-02-05	Apibendrinimų skaičius	2	7	350 %

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	1886	1883	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	1886	1883	100
iš jo:	1886	1883	100
1. 1. bendrojo finansavimo lėšos			
1. 2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos	-	-	-
1. 3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	-	-	-
2. Kiti šaltiniai	30	30	100

III. TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

VDAI dalyvavo įgyvendinant Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos koordinuojamoje Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos tarpinstitucinėje programoje, įgyvendindama penktojo tikslo pirmojo uždavinio „Tobulinti gyventojams ir verslo subjektams teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų ir informacijos prieinamumą ir kokybę naudojant IRT (Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos 65.5.1 punktą)“ ketvirtąją priemonę „Patobulinti informacinę sistemą „Pagalba“ ir Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą bei kitas su jomis susijusias informacines sistemas, pritaikant jas duomenų valdytojus ir duomenų subjektus aptarnauti elektroniniu būdu“. 2010 m. Informacinių sistemų susiejimo ir modernizavimo projektui „Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos elektroninių paslaugų sistema“ buvo paskirtas Europos regioninės plėtros fondo finansavimas pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-01 „Elektroninės valdžios paslaugos“. Dar iki finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo buvo įsigytos pirkimo dokumentų ir kuriamos sistemos nuostatų parengimo paslaugos, – nuostatai parengti ir suderinti su Informacinės visuomenės plėtros komitetu, parengti pirkimo dokumentai beveik visiems būsimiems pirkimams. 2010 m. rudenį įvyko Administravimo paslaugų pirkimas, suformuota projekto valdymo darbo grupė, projektas sėkmingai administruojamas, vykdomos numatytos veiklos. Iki 2010 m. pabaigos užbaigtos Projekto techninės priežiūros paslaugų pirkimo procedūros, derinama pagrindinio pirkimo techninė specifikacija.

IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAU

2010 m. liepos mėn. įsigaliojus Viešojo administravimo įstatymo pakeitimams, kuriuose įtvirtinti ūkio subjektų veiklos priežiūros principai, reikalavimai ūkio subjektų konsultavimui ir ūkio subjektų veiklos patikrinimams bei reglamentuoti kiti su ūkio subjektų veiklos priežiūra susiję klausimai, VDAI 2011 m. prioritetus teiks šį įstatymą įgyvendinančioms priemonėms. Didelis dėmesys bus skiriamas metodinės pagalbos ūkio subjektams teikimui ir viešųjų konsultacijų veiklai. VDAI 2011 m. savo veiklą vykdys, atsižvelgdama į strateginiame plane numatytą tikslą ir veiklos rodiklius.

VDAI ir toliau savo iniciatyva planuoja vykdyti patikrinimus pagal duomenų valdytojų veiklos sritis, siekdama padėti duomenų valdytojams tinkamai įgyvendinti asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, nustatyti galimus duomenų apsaugos pažeidimus ar trūkumus ir patarti, kaip juos pašalinti. Kaip ir 2010 metais, bus tikrinami didžiausią riziką duomenų subjektams keliantys duomenų valdytojai. Atsižvelgiant į tai, kad 2010 m. visose patikrintose interneto paslaugas teikiančiose įmonėse buvo nustatyti ERĮ ir (arba) ADTAI pažeidimai, ir 2011 m. planuojama tęsti asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir privatumo apsaugos tikrinimus šios grupės įmonėse. Bus atliekami asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir organizacinių techninių priemonių tinkamumo patikrinimai, teikiant interneto svetainių ir elektroninių ryšių techninės ir technologinės įrangos prieglobos paslaugas, bei ryšio konfidencialumo tikrinimai, teikiant e. pašto paslaugas.

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 511 ir siekdama prisidėti prie administracinės naštos verslui mažinimo, VDAI aktyviai dalyvaus priežiūros institucijų Produktų saugos darbo grupės veikloje. Siekdama koordinuoti veiksmus su kitomis ūkio subjektus kontroliuojančiomis institucijomis, 2011 m. planuojamus patikrinimus VDAI derins su šių institucijų priežiūros veiklos planais.

Įgyvendindami galimybę duomenų valdytojams lengviau taikyti praktikoje Duomenų valdytojų pranešimo apie duomenų tvarkymą taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 20 d. nutarimu Nr. 262 (Žin., 2002, Nr. 20-768; 2005, Nr. 144-5249), VDAI planuoja parengti paprastesnę rekomenduojamą pranešimo apie duomenų tvarkymą formą, pritaikytą atvejams, kai tvarkomi vaizdo duomenys.

2011 m. VDAI tęs sėkmingai plėtojamą 2010 m. iniciatyvą – bendradarbiavimą su viešojo ir privataus sektorių atstovais, organizuodama susitikimus, konferencijas ir seminarus. Numatoma aktyviai plėtoti konsultavimo veiklą, rengti metodinius dokumentus, patikrinimų bei gerosios patirties užsienio šalyse apžvalgas ir apibendrinimus. Parengta informacija bus skelbiama VDAI

interneto svetainėje ir kitose komunikacijos priemonėse, taip palengvinant duomenų valdytojams užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugą.

VDAI aktyviai dalyvaus LR Seimo komitetuose svarstant asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių įstatymų projektus (ADTAI pakeitimo projektas Nr. XIP-760(2), Lietuvos Respublikos asmens duomenų tvarkomų vykdant policijos ir teisminių bendradarbiavimą, teisinės apsaugos įstatymo projektas Nr. XIP – 2317 ir kt.) bei rengs kitų teisė aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, projektus.

Numatoma dar aktyviau plėsti informavimo veiklą. Atsižvelgiant į galimybes planuojama organizuoti konferencijas ir seminarus bei kitaip skleisti informaciją apie asmens duomenų apsaugą, supažindinti Lietuvos gyventojus su gerąja užsienio šalių praktika.

Siekiant tiksliau įvertinti ir atspindėti skaičiuojamą efekto vertinimo kriterijų „Asmenų, palankiai vertinančių VDAI veiklą, procentas“, įstaigos interneto svetainėje Inspekcija įdiegs galimybę visiems pageidaujantiems asmenims pareikšti nuomonę dėl VDAI veiklos, t. y. bus vykdoma internetinė apklausa ir jos rezultatai bus nuolat pateikiami VDAI svetainės lankytojams.

VDAI, kaip narė, toliau aktyviai dalyvaus Europos Sąjungos institucijų ir darbo grupių veikloje bei kituose tarptautiniuose renginiuose, rengs dokumentus ir reikš savo poziciją sprendžiant klausimus, susijusius su asmens duomenų apsaugos priežiūra, taip pat pagal ES institucijų, darbo grupių, jungtinės priežiūros institucijų pavedimus atliks asmens duomenų tvarkymo specializuotose sistemose ir registruose teisėtumo tikrinimus, siekdama užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymas šiose sistemose ir registruose atitiktų duomenų apsaugos reikalavimus ir nebūtų pažeidžiama asmens teisė į privatumą.

Direktorius

dr. Algirdas Kunčinas